

KLASA:602-04/20-48/63
URBROJ:251-74/20-07/1

- - -
Akcijski plan za unapređenje kvalitete poslijediplomskog
sveučilišnog studija

***Doktorski program POREMEĆAJI JEZIKA, GOVORA I
SLUŠANJA***

***EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU***

za razdoblje od 1. 10. 2020. do 1. 10. 2025.

Zagreb, 24. rujna 2020.

Datum i mjesto: 24. rujna 2020.

Odgovorna osoba i potpis:

izv. prof. dr. sc. Snježana Sekušak-Galešev

Sadržaj

Uvod.....	3
Preporuke u postupku reakreditacije	4
1. Općenite preporuke za poboljšanje kvalitete studijskog programa	4
2. Preporuke koje proizlaze iz ocjena kvalitete.....	4
2.1. Resursi: Nastavnički, mentorski i istraživački kapaciteti i infrastruktura.....	4
2.2. Interni sustav osiguravanja kvalitete	5
2.3. Potpora doktorandima i napredovanje tijekom studija.....	6
2.4. Program i ishodi doktorskog studija	7
Plan aktivnosti u skladu s postavljenim ciljevima te preporukama stručnog povjerenstva i Akreditacijskog savjeta	9

Uvod

(Uvodni dio treba sadržavati opće informacije o studiju, kratki opis postupka i vremenski slijed do izdavanja Potvrde Ministarstva znanosti i obrazovanja te izrade i prihvatanja Akcijskog plana od strane fakultetskog vijeća visokog učilišta)

Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij Poremećaji jezik, govora i slušanja najviši je stupanj znanstvenog usavršavanja u znanstvenom polju logopedije i kao takav predstavlja jedinstveni studij u Republici Hrvatskoj. Studij osposobljava doktorande za najsloženije znanstveno-istraživačke poslove radi samostalnog i timskog interdisciplinarnog bavljenja znanstvenim radom usmjerenim prema temama iz područja logopedije. Sadržajna usmjerenost prema recentnim i aktualnim temama, sudjelovanje vodećih istraživača u području logopedije u provedbi studija te suradnja s drugim istraživačima i doktorskim studijima samo su neka od načela ustrojavanja ovog studija, a koja su usklađena s općim načelima za uspostavljanje doktorskih studija u okviru Bolonjskog procesa.

Odbor za doktorske programe Sveučilišta u Zagrebu prihvatio je predloženi program dokorskoga studija 21. lipnja 2016., a 30. siječnja 2017. Agencija za znanost i visoko obrazovanje dala je pozitivno mišljenje o usklađenosti dokorskog programa sa strateškim dokumentom Mreže visokih učilišta. Na temelju pozitivnih mišljenja Sveučilišta u Zagrebu i AZVO-a, Ministarstvo znanosti i obrazovanja izdalo je 17. veljače 2017. dopusnicu za izvođenje poslijediplomskog sveučilišnog (dokorskog) studija Poremećaji jezika, govora i slušanja.

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je Izvješće o reakreditaciji sveučilišnog poslijediplomskog (dokorskog) studija Poremećaji jezika, govora i slušanja na temelju Samoanalize dokorskog programa, popratne dokumentacije te posjete Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu koja je provedena 3. prosinca 2019. godine.

Sukladno članku 22. stavka 3. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, 45/09), a uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta iznesenog na sjednici 28. travnja 2020., Agencija za znanost i visoko obrazovanje donijela je 5. svibnja 2020. sljedeće zaključke:

1. Izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje dijela djelatnosti Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koja se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija Poremećaji jezika, govora i slušanja na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.
2. Naknadno praćenje dijela djelatnosti iz točke 1. Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koja obuhvaća sljedeće:
  - donošenje Akcijskog plana u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja potvrde, dostavljanje Akcijskog plana Agenciji te izvještavanja Agencije jednom godišnje o realizaciji akcijskog plana, uključujući ažuriranje uvjeta izvođenja o informacijskom sustavu kojeg koristi Agencija.

Voditeljstvo dokorskog studija u sastavu izv. prof. dr. sc. Jelena Kuvač Kraljević, voditeljica studija, izv. prof. dr. sc. Ljubica Pribanić predstavnica Odsjeka za oštećenja sluha u

Voditeljstvu studija te doc. dr. sc. Ana Leko Krhen predstavnica Odsjeka za logopediju u Voditeljstvu studija, izradilo je nacrt Akcijskog plana nakon čega je 9. rujna 2020. otvorena rasprava na Vijeću studija logopedije. Na osnovu prijedloga i komentara članova Vijeća studija donesena je konačna verzija Akcijskog plana vezana za preporuke Stručnog povjerenstva u postupku reakreditacije provedene u prosincu 2019. godine. Akcijski je plan prihvaćen na 10. redovitoj sjednici Fakultetskog vijeća ERF-a održanoj 21. rujna 2020. te objavljen na mrežnim stranicama Fakulteta.

Pri izradi akcijskog plana korišteni su sljedeći temeljni dokumenti:

- Završno izvješće Stručnog povjerenstva o reakreditaciji poslijediplomskog sveučilišnog (dokorskog) studija Poremećaji jezika, govora i slušanja,
- Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te
- Strateški plan razvoja Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta za razdoblje od 2019. do 2023.

Preporuke u postupku reakreditacije

1. Općenite preporuke za poboljšanje kvalitete studijskog programa

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Smanjiti broj obveznih kolegija i usredotočiti se na stjecanje generičkih kompetencija.
2. Pružiti više podrške doktorandima pred kraj studija, s naglaskom na temu doktorske disertacije i istraživačke aktivnosti u području izrade disertacije.
3. Uspostaviti još bolju suradnju s drugim doktorskim studijima, posebice na razini Fakulteta.
4. Nastaviti rad na podizanju svijesti o poremećajima jezika, govora i slušanja te na promoviranju dokorskog studija radi prikupljanja više financijskih sredstava.
5. Visoko učilište treba imenovati osobu koja nije uključena u izvođenje dokorskog studija za slučaj potrebe rješavanja sukoba i neugodnih situacija.

2. Preporuke koje proizlaze iz ocjena kvalitete

(Potrebno je navesti preporuke unutar specifičnih podkriterija ocjenjenih ocjenom kvalitete „Potrebna poboljšanja“ kao i eventualne nedostatke studijskog programa navedene unutar objašnjenja podkriterija ocjenjenih ocjenom „Visoka razina kvalitete“)

2.1. Resursi: Nastavnički, mentorski i istraživački kapaciteti i infrastruktura

- *Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.*

Potrebna poboljšanja

Iako među nastavnicima Fakulteta postoji određena međunarodno relevantna znanstvena produkcija, takvu produkciju treba očekivati od većeg broja redovnih profesora. Stručno

povjerenstvo preporučuje da se nastavnike više potiče na objavljivanje u stranim časopisima te objavljivanje u suradnji s doktorandima kao suautorima. I nastavni materijali za doktorande mogli bi se prilagoditi za objavu (primjerice u sustavne pregledne članke).

Odsjek za logopediju donio je odluku o minimalnoj znanstvenoj produkciji nastavnika na godišnjoj razini. Nažalost, još uvijek postoji velika neujednačenost među nastavnicima u broju objavljenih radova godišnje. Odsjek aktivno iznalazi načine kako povećati produktivnosti – otvorenim raspravama o poteškoćama objavljivanja, sufinanciranje lekture na engleskom jeziku, godišnje nagrađivanje najuspješnijih znanstvenika. Odsjek također potiče nastavnike da se uključe u međunarodne projekte kako bi proširili mogućnosti objavljivanja radova u stranim časopisima, kao i uključivanje doktoranada u projektna istraživanja.

Voditeljstvo doktorskog studija nastaviti će s poticanjem veće znanstvene produktivnosti na način da će financijski podržati lekturu radova na engleskom jeziku u kojima su suautori doktorski studenti. Nadalje, poticati će studente na pisanje doktorskog rada na engleskom jeziku, izradu doktorskog rada u obliku skandinavskog modela te na uključivanje inozemnih istraživača u ulogu mentora.

- *Visoko učilište osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.*

Potrebna poboljšanja

Mehanizmi osiguravanja etičnog ponašanja na studijskom programu su odgovarajući i doktorandi slobodno mogu odabrati područje i temu disertacije, a obrana disertacije može biti javna. Treba osigurati više potpore sprječavanju plagijata i očuvanju slobode istraživanja, jer se u tu svrhu ne koristi ni jedan računalni program.

Nositelj doktorskog studija osigurat će nekoliko mehanizama za sprječavanje plagijata i to od češće primjene programa (*Turnitin*) za otkrivanje plagijata do veće uključenosti vanjskih i inozemnih mentora u postupku izrade doktorskih disertacija, pisanja disertacija na engleskom jeziku te pisanja znanstvenih radova u suautorstvu s inozemnim istraživačima.

- *Financijska sredstva prikupljena za potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unapređenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanju doktoranda kako bi uspješno završili program).*

Potrebna poboljšanja

Studentima treba bolje objasniti kako se prihodi od naknada koriste/raspoređuju za različite aktivnosti te im objasniti kako se prihodi od školarina koriste u svrhu daljnjeg razvoja doktorskog studija. Na Fakultetu je uspostavljen sustav financiranja studijskog programa (uglavnom iz školarina tijekom tri godine studija) i doktoranada. Fakultet bi mogao osigurati više izvora financiranja a financiranje iz istraživanja korisnih za rješavanje društvenih, znanstvenih ili gospodarskih izazova trebalo bi biti puno zastupljenije. Fakultet ne osigurava u potpunosti sredstva za istraživački rad doktoranada i diseminaciju rezultata istraživanja.

Voditeljstvo doktorskog studija će u 2. revidiranom izdanju Vodiča doktorskog studija (tzv. Naračasta knjižica) iznijeti općenite podatke o potrošnji školarina. Nositelj doktorskog studija osigurat će da se 15% od ukupne svote školarina usmjeri prema unaprjeđivanju doktorskog programa i osiguravanju potpora doktorandima za pisanje i publiciranje znanstvenih radova.

- Školarine se utvrđuju na temelju transparentnih kriterija (i stvarnih troškova studija).

Visoka razina kvalitete

Kriteriji su jasni, no treba ih bolje predstaviti studentima.

Voditeljstvo doktorskog studija će u 2. revidiranom izdanju Vodiča doktorskog studija (tzv. Naračasta knjižica) iznijeti općenite podatke o potrošnji školarina.

2.3. Potpora doktorandima i napredovanje tijekom studija

- Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.

Potrebna poboljšanja

Vodstvo Fakulteta i studija treba ohrabrivati da traže druge izvore sredstava u Hrvatskoj (sufinanciranje), ali i iz međunarodnih izvora.

Procjenjuje se kapacitet znanstvenih projekata i drugih izvora financiranja kao potpore istraživanju u odnosu na broj upisanih doktoranada te udio projektnih ili drugih sredstava u financiranju studija (osim za samofinancirane doktorande). Studijski program nije u potpunosti financiran ili sufinanciran iz znanstvenih projekata, gospodarskog sektora ili drugih javnih izvora, no financiranje iz trećih izvora, primjerice od poslodavca, potkrijepljeno je ugovorima kojima se jamči i definira potpora doktorand

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet organizirat će radionicu/seminar kako se uspješno prijaviti na natječaj za EU projekte kako bi se osnažili kapaciteti nastavnika za prijavu projekata i tako pokušao osigurati dio sredstava za doktorska istraživanja i/ili za (su)financiranje studija.

- Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.

Potrebna poboljšanja

Ne postoji poseban institucijski fond (budžet) za podršku izvrsnim studentima za objavljivanje radova, pohađanje konferencija, sudjelovanje u znanstvenim i međunarodnim aktivnostima te bi trebalo osigurati više potpora, nagrada iz natjecanja i drugih izvora kako bi se osiguralo pohađanje važnih konferencija, plaćanje prijevoda radova (financiranje je na razini države manjkavo).

Voditeljstvo studija uvest će na godišnjoj razini nagrađivanje najuspješnijeg doktorskog studenta (temeljeno na kriteriju broja objavljenih radova na engleskom jeziku u časopisima indeksiranim u CCC (Current Contents Connect) ili WoSCC-u (Web of Science Core Collection),

s doznačenim faktorom odjeka i kvartilom) u vidu financijske podrške u svrhu njegova znanstveno-istraživačkog rada.

2.4. Program i ishodi doktorskog studija

- *Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.*

Potrebna poboljšanja

Potrebno je više kolegija s naglaskom na pojedinačne poremećaje, osnovni sadržaj, više općenitih metoda i pristupa utemeljenih na dokazima, sustavne pregledne članke i općenite vještine.

Ishodi su učenja logični, no djelomično ili nedovoljno jasno usklađeni s ishodima učenja pojedinih kolegija te mentorskog i istraživačkog rada. Na studijskom programu treba omogućiti studentima i nastavnicima više interakcije s drugim programima (radionice, formalna organizacijska i metodološka pitanja) te se više usmjeriti na pitanja etičnosti u interdisciplinarnom istraživanju.

Voditeljstvo studija organizirat će više radionica u svrhu poticanja generičkih vještina u suradnji s drugim doktorskim programima na ERF-u. Primjerice, organizirat će se radionice u suorganizaciji s doktorskim studije Prevenicijske znanosti i studij invaliditeta na temu pisanje i objavljivanje znanstvenih radova. U svrhu praćenja napredovanja doktorskih studenata u suradnji s drugim poslijediplomskim programima na ERF-u organizirat će se Dan doktoranada na kojem bi se ostvarila razmjena znanja i iskustva među doktorandima različitih godina i studijskih programa.

Ishodi pojedinih kolegija više će se uskladiti s ishodima doktorskoga studija na način na oni više pridonose istraživačkom radu. Primjerice, dio satnice s obaveznih kolegija i to: *Komunikacijski i jezični poremećaji i specifične teškoće učenja, Glasovno-govorni poremećaji i poremećaji gutanja i Oštećenja sluha* – usmjerit će se na organiziranje tematske doktorske radionice u svrhu razvoja ideje teme istraživačkog rada.

- *Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranada (individualni plan slušanja nastave, generičke vještine i dr.).*

Potrebna poboljšanja

Povjerenstvo preporučuje više fleksibilnosti te spremnosti na uočavanje potreba za poboljšanjima, primjerice, potrebe za uvođenjem više kolegija s naglaskom na analizi podataka, manje predavanja, više istraživanja, studentima omogućiti više vremena i mogućnosti da provedu mjesec dana u drugom laboratoriju itd. Studenti također trebaju podršku i na završnim godinama studija.

Studentima treba omogućiti više fleksibilnosti tijekom studija (primjerice, studenti zaposleni u privatnim tvrtkama trebali bi možda imati manje nastave i treba im omogućiti više fleksibilnosti u izboru predavanja i tema).

Postojeći predmeti će se sadržajno reorganizirati i usmjeriti na prijenos najvažnijih, novih spoznaje u području koje predmet pokriva. Kako bi sadržaj predmeta što više bio usmjeren

prema razvoju istraživačkih ideja kod studenata, i sam način izvođenja nastave bit će drugačije osmišljen. Naglasak će se staviti na interaktivan, grupni rad sa studentima.

Voditeljstvo će potaknuti doktorande da se organiziraju u studentski klub kako bi mogli izraziti vlastite preporuke za unaprjeđenje programa. Namjera voditelja poslijediplomskih programa na ERF-u je da se po prostornom proširenju Fakulteta osigura i doktorska soba koja će omogućiti nesmetani rad doktoranda, ali i interakciju među doktorandima različitih programa u svrhu razmjena znanja i iskustava.

Plan aktivnosti u skladu s postavljenim ciljevima te preporukama stručnog povjerenstva i Akreditacijskog savjeta

(potrebno se očitovati po svim preporukama stručnog povjerenstva; navesti konkretne mjere i indikatore provedbe potrebnih aktivnosti; dati pojašnjenje ukoliko je preporuka izvan dosega ovlasti visokog učilišta ili poboljšanje u dijelu preporuke nije moguće primijeniti iz drugih razloga)

Oznaka*	Preporuke	Aktivnosti	Rok provedbe	Indikator provedbe	Izvešće o realizaciji	Odgovorna osoba ili tijela
1. Resursi: Nastavnički, mentorski i istraživački kapaciteti i infrastruktura						
1.1.	Nastavnike treba više poticati na objavljivanje u stranim časopisima te na objavljivanje u suradnji s doktorandima kao suautorima; treba ih poticati na pripremu nastavnog materijala.	Pratiti znanstvenu produktivnost nastavnika doktorskog studija	travanj 2021.	Godišnja analiza znanstvenih radova nastavnika i mentora	listopad 2021., kontinuirano godišnje	Pročelnici Odsjeka za logopediju i Odsjeka za oštećenja sluha te Voditeljica doktorskog studija
		Pristup većem broju baza podataka	travanj 2021.	Osiguran pristup novim bazama	listopad 2021., kontinuirano godišnje	Voditeljstvo doktorskog studija
		Bolja opremljenost laboratorija	listopad 2021.	Izveštaj o radu laboratorija	listopad 2021., kontinuirano godišnje	Pročelnici Odsjeka za logopediju i Odsjeka za oštećenja sluha i voditelji laboratorija
		Organiziranje radionica za mentore i nastavnike u svrhu poticanja generičkih vještina	2022.	Potpisna lista i materijali s radionice	listopad 2022. i listopada 2025.	Voditeljstvo doktorskog studija

		Stvaranje platforme za objedinjavanje literature na sustavu za e-učenje	listopad 2021.	Izrađeni e-kolegiji	listopad 2021., 2022., 2024., 2025.	Voditeljica doktorskog studija i e-koordinator ERF-a
2. Interni sustav osiguravanja kvalitete						
2.1.	Trebao osigurati više potpore u sprečavanju plagijata i očuvanju slobode istraživanja	Uporaba programa <i>Turnitin</i>	2021.	Veći broj pristupa u program	listopad 2021, kontinuirano godišnje	Voditeljica doktorskog studija i voditelj knjižnice
		Pisanje doktorskih radova na engleskom jeziku i poticanje skandinavskog modela izrade disertacije	2025.	Objavljeni radovi na engleskom	listopad 2025.	Voditeljstvo doktorskog studija
		Uključivanje inozemnih istraživača kao sumentora i članova povjerenstava	2025.	Izvještaji s obrana doktorskih radova	listopad 2025.	Voditeljstvo doktorskog studija
2.2.	Fakultet bi trebao osigurati više izvora financiranja, a financiranje istraživanja korisnih za rješavanje društvenih, znanstvenih ili gospodarskih izazova trebalo bi biti puno zastupljenije.	Prijava na veći broj znanstvenih i stručnih projekata s ciljem pokrivanja dijela školarine doktoranada	2025.	Godišnja analiza znanstvene djelatnosti ERF-a	listopad 2025.	Prodekan za znanost i međunarodnu suradnju
		Radionice za nastavnike za prijavu projekata na EU fondove	2025.	Potpisna lista i materijali s radionice	listopad 2025.	Prodekan za znanost i međunarodnu suradnju
		Financijska podrška za objavljivanje znanstvenih radova	2021.	Zamolbe studenata i računovodstveni troškovi	listopad 2021, kontinuirano godišnje	Voditeljstvo doktorskog studija

	Fakultet ne osigurava u potpunosti sredstva za istraživački rad doktoranada i diseminaciju rezultata istraživanja.	doktoranada na engleskom jeziku				
		Financijska podrška za nabavu istraživačkog materijala za doktorska istraživanja.	2021.	Zamolbe studenata i računovodstveni troškovi	listopad 2021, kontinuirano godišnje	Voditeljstvo dokorskog studija
		Nagrada za objavljeni znanstveni rad doktoranda u a1 časopisu na engleskom jeziku	2021.	Odluka Voditeljstva dokorskog studija o dodjeli nagrade	listopad 2021, kontinuirano godišnje	Voditeljstvo dokorskog studija
3. Potpora doktorandima i napredovanje tijekom studija						
3.1.	Vodstvo Fakulteta treba tražiti druge izvore sredstava i to u Hrvatskoj (sufinanciranje), ali i iz međunarodnih izvora.	Prijava na veći broj znanstvenih i stručnih projekata s ciljem pokrivanja dijela školarine doktoranada	2025.	Godišnja analiza znanstvene djelatnosti ERF-a	listopad 2025.	Prodekan za znanost i međunarodnu suradnju
3.2.	Osigurati institucijsku podršku za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.	Financijska podrška za objavljivanje znanstvenih radova doktoranada na engleskom jeziku	2021.	Zamolbe studenata i računovodstveni troškovi	listopad 2021, kontinuirano godišnje	Voditeljstvo dokorskog studija
		Financijska podrška za nabavu istraživačkog materijala za doktorska istraživanja.	2021.	Zamolbe studenata i računovodstveni troškovi	listopad 2021, kontinuirano godišnje	Voditeljstvo dokorskog studija
		Nagrada za objavljeni znanstveni rad doktoranda u a1 časopisu na engleskom jeziku	2021.	Zamolbe studenata i računovodstveni troškovi	listopad 2021, kontinuirano godišnje	Voditeljstvo dokorskog studija
4. Program i ishodi dokorskog studija						

4.1.	Omogućiti studentima i nastavnicima više interakcije s drugim programima (radionice, formalna organizacijska i metodološka pitanja)	Organizacija radionica usmjerenih prema razvoju doktorandovih generičkih vještina u suradnji s drugim doktorskim programima	2022.	Potpisna lista i materijali s radionice	listopad 2022. i listopada 2025.	Voditeljstvo svih poslijediplomskih programa na ERF-u
		Organizacija Dana doktoranada ERF-a	2022.	Program Dana doktoranada ERF-a	listopad 2022. i listopada 2025.	Voditeljstvo svih poslijediplomskih programa na ERF-u
4.2	Studentima treba omogućiti više fleksibilnosti tijekom studija	Reorganizacija načina izvođenja kolegija uvođenjem većeg broja interaktivnih radionica usmjerenih prema metodološkim i etičkim znanjima potrebnim za znanstveno istraživački rad.	2020/2021.	Potpisne liste s radionica	listopad 2021., 2022., 2024., 2025.	Voditeljstvo dokorskog studija

* ovisno o podkriteriju unutar kojeg je sadržana preporuka stručnog povjerenstva